

ฉบับที่ ๓๐/ ๒๕๖๐

วันที่ ๒๓ มิถุนายน ๒๕๖๐

**สนข. ขี้แจงประเด็นความคุ้มค่าของการลงทุน และความโปร่งใสต่อการดำเนินโครงการรถไฟความเร็วสูง
ไทย – จีน ของกระทรวงคมนาคม**

ตามที่หัวหน้าคณะรักษาความสงบแห่งชาติ ได้มีคำสั่งเรื่องมาตรการเร่งรัดและเพิ่มประสิทธิภาพการดำเนินการโครงการรถไฟความเร็วสูง ช่วงกรุงเทพ-นครราชสีมา เพื่อแก้ไขปัญหาอุปสรรคในการดำเนินงานพัฒนารถไฟความเร็วสูงภายใต้ความร่วมมือระหว่างรัฐบาลไทย-จีน ให้สามารถดำเนินโครงการเป็นไปตามกรอบระยะเวลาที่กำหนด จึงมีข้อสังเกตจากภาคส่วนต่างๆ เกี่ยวกับความคุ้มค่าของการลงทุน และความโปร่งใสในการดำเนินโครงการดังกล่าว นั้น

สำนักงานนโยบายและแผนการขนส่งและจราจร (สนข.) กระทรวงคมนาคม ขอเรียนชี้แจงในประเด็นต่างๆ ดังนี้

ประเด็นที่ ๑ : รัฐบาลทำโครงการรถไฟความเร็วสูง ช่วงสถานีกลางดง ระยะทาง ๓.๕ กิโลเมตร ไม่มีความชัดเจนทั้งประเด็นความคุ้มค่า จำนวนผู้ใช้บริการ และการออกแบบการก่อสร้าง จึงกังวลว่าจะล้มเหลวเหมือนโครงการโฮปเวลล์”

สนข. ขอชี้แจงว่า โครงการรถไฟความเร็วสูง เส้นทางกรุงเทพฯ-นครราชสีมา มีระยะทางรวม ๒๕๓ กิโลเมตร ประกอบด้วย ๔ ช่วง ได้แก่ ช่วงที่ ๑ กลางดง-ปางอโศก ระยะทาง ๓.๕ กิโลเมตร ช่วงที่ ๒ ปากช่อง-คลองขนานจิตร ระยะทาง ๑๑ กิโลเมตร ช่วงที่ ๓ แก่งคอย-นครราชสีมา ระยะทาง ๑๑๙.๕ กิโลเมตร ช่วงที่ ๔ แก่งคอย-บางซื่อ ระยะทาง ๑๑๙ กิโลเมตร ซึ่งการดำเนินการก่อสร้าง ๓.๕ กิโลเมตร เป็นเพียงการเริ่มต้นก่อสร้างในช่วงแรกจาก ๔ ช่วง และจะดำเนินการก่อสร้างต่อเนื่องจนครบ ๔ ช่วง รวมระยะทาง ๒๕๓ กิโลเมตร ต่อไป ทั้งนี้ การรถไฟแห่งประเทศไทย ได้มีการศึกษาความเหมาะสมของโครงการเรียบร้อยแล้ว โดยโครงการจะมีการพัฒนาพื้นที่โดยรอบสถานี การพัฒนาเมืองตามแนวเส้นทางรถไฟ เพื่อให้การลงทุนโครงการเกิดผลประโยชน์สูงสุด

ประเด็นที่ ๒ : ข้อสังเกตต่อการใช้ ม.๔๔ ผลักดันการก่อสร้างรถไฟความเร็วสูงไทย-จีน อาจเกิดความโปร่งใสต่อการดำเนินโครงการ มีประเด็นดังนี้

ประเด็นที่ ๒.๑ องค์กรที่มีหน้าที่ตรวจสอบเพื่อป้องกันและปราบปรามการทุจริตฯ ยังสามารถตรวจสอบโครงการนี้ได้หรือไม่

สนข. ขอชี้แจงว่า ตามคำสั่งหัวหน้าคณะรักษาความสงบแห่งชาติ ที่ ๓๐/๒๕๖๐ เรื่องมาตรการเร่งรัดและเพิ่มประสิทธิภาพการดำเนินการโครงการรถไฟความเร็วสูง ช่วงกรุงเทพ-นครราชสีมา (ข้อ ๒) ที่กำหนดให้นำหลักเกณฑ์ วิธีการ และแนวทางในการใช้ระบบข้อตกลงคุณธรรม (Integrity Pact) ตามมติคณะรัฐมนตรี เมื่อวันที่ ๒๐ มกราคม ๒๕๕๘ มาใช้ในการตรวจสอบการดำเนินโครงการ และองค์กรที่มีหน้าที่ตรวจสอบยังสามารถตรวจสอบโครงการนี้ได้

ประเด็นที่ ๒.๒ ถ้าตรวจสอบจะใช้กฎหมายและระเบียบใดเป็นเครื่องมือหรือบรรทัดฐานในการตรวจสอบ

สนข. ขอชี้แจงว่า ในคำสั่งคณะรักษาความสงบแห่งชาติ แม้จะมีการยกเว้นข้อกำหนดบางประการ แต่ได้กำหนดให้นำหลักเกณฑ์ วิธีการ และแนวทางของข้อตกลงคุณธรรม (Integrity Pact) ตามมติ ครม. เมื่อวันที่ ๒๐ มกราคม ๒๕๕๘ มาใช้ในการดำเนินโครงการด้วย

ประเด็นที่ ๒.๓ แนใจได้อย่างไรว่าจะไม่เกิดการทุจริตฯ ขึ้นอีกในหน่วยงานของจีน เพราะ คสช. สั่งให้ รพท.จ้างรัฐวิสาหกิจของจีน โดยไม่มีกฎหมายหรือระเบียบใดๆ ของไทยใช้บังคับ

สนช. ขอชี้แจงว่า ฝ่ายไทยได้มีความพยายามอย่างยิ่งที่จะดำเนินการเพื่อให้เกิดความโปร่งใส ทั้งในส่วนของการเจรจากับจีนและการดำเนินโครงการในประเทศไทย เช่นเดียวกัน ฝ่ายจีนจะต้องดำเนินการตรวจสอบ ด้านความโปร่งใสเกี่ยวกับการดำเนินการของฝ่ายจีนด้วย เพื่อให้สอดคล้องกับหลักสากลและข้อตกลงระหว่างประเทศ

ประเด็นที่ ๒.๔ มีการเตรียมเสนอสิทธิประโยชน์อะไรเพื่อแลกกับแหล่งเงินทุนในอัตราที่ไม่สูงเกินไปหรือไม่อย่างไร

สนช. ขอชี้แจงว่า ไม่มีการเสนอสิทธิประโยชน์แต่อย่างใด และการจัดหาเงินทุน กระทรวงการคลังจะเป็นผู้พิจารณาแหล่งเงินทุนที่เหมาะสม ซึ่งในส่วนของงานโยธาซึ่งคิดเป็นสัดส่วนร้อยละ ๗๕ ของมูลค่าโครงการนั้น เนื่องจากจะใช้การประกวดราคาเพื่อหาผู้รับจ้างในประเทศ แหล่งเงินทุนในส่วนดังกล่าวจึงเป็นแหล่งเงินทุนภายในประเทศ ส่วนงานที่ต้องใช้เทคโนโลยีจากจีน ได้แก่ การออกแบบ การควบคุมงานก่อสร้าง งานระบบและการฝึกอบรม ซึ่งคิดเป็นสัดส่วนประมาณร้อยละ ๒๕ ฝ่ายไทยจะพิจารณาแหล่งเงินทุนที่เหมาะสม ซึ่งจะพิจารณาจากเงื่อนไขจากแหล่งเงินทุนต่างๆ และคัดเลือกจากเงื่อนไขที่ดีที่สุด โดยไม่มีข้อผูกพันใดๆ ที่จะต้องกู้จากจีน

ประเด็นที่ ๒.๕ มีการเตรียมตั้งงบประมาณผูกพันเพื่อชำระหนี้ทั้งเงินต้นและดอกเบี้ยนั้นไว้แล้วหรือยัง ถ้าเตรียมแล้ว คาดว่าจะใช้เวลาทั้งหมดกี่ปี หลังจากการเลือกตั้งและมีรัฐบาลใหม่แล้ว ยังจะยกเว้นการใช้กฎระเบียบต่างๆ ต่อไปหรือไม่

สนช. ขอชี้แจงว่า การจัดเตรียมด้านงบประมาณเพื่อชำระหนี้เงินทุน จะดำเนินการตามขั้นตอน หลังจากขั้นตอนการอนุมัติโครงการแล้ว